

KƏSİKBAŞ ZİYARƏTİ

İldə bir dəfə quraq düşəndə yağış istəmək üçün Kəsikbaş ziyarətgahına gedirik. Deyilənə görə, tək adamın dalına beş-altı nəfər düşüb, onu tutmağa çalışıblar. Dolamaya çatmağa bir az qalmış orda onu tutub başını kəsiblər. Dala qayıdanda bir nəfər çönüb baxır ki, o adam başını qoltuğuna vurub altdan yuxarı gedir. Çığırır deyir:

– Ay qardaşlar, başını kəsdiyimiz adam başını götürüb gedir.

Bunlar da düşüb onun dalına ki, görək bu hara gedir. Dağa qalxanda orda düz yer var, iki dənə cökə ağacı var, həmin ağacların altında başını yer qoyub orda can verib. Ora Kəsikbaş ziyarətgahı deyilir. İl quraq keçəndə yağış yağdırmaq üçün ora ziyarətə gedirik. Səhər ağarınca evdən çıxırıq, günorta namazına ora çatırıq. Əvvəlcə aşağıda başın kəsildiyi yeri ziyarət eliyirik, xoruz kəsib qanını ora buraxıb ziyarətə qalxırıq. Apardığımız ərzaqdan orda yemək bişirir, yediyimizi yeyir, yeyilməyəni kasıba, imkansızlara paylayırıq. Quran oxuyuruq, zikr edib allahdan yağış istiyirik. Çaydan ora su aparırıq, orda bir-birimiz sulayıb evə gəlirik. Həmişə də ordan dala qayıdanda, evə çatanda yağış yağır.

Söylədi: Ramazanova Zərbiçə Qurban qızı, Zaqatala rayonu, Meşləş kəndi, təvəllüdü 1946

Kələli kəndində Molla Şərif olub. Şeyx Şamilin tərəfdarlarından olub. Hətta onun haqqında belə bir mahnı qoşmuşdular:

Aman necə vurdular,
Car bazarı qurdular,
Kələli Molla Şərif
Aman necə vurdular?

Deməli, hökumət adamları aşağıda onun başını kəsiblər, camaatın gözünü qorxutmaq üçün onun başını cidanın ucuna keçirib atlarınan yolboyu gəzdiriblər. Həmin adamın cəsədini aparıb yuxarıda basdırıblar. Başı ağrıyannar onun qəbirini ziyarət eliyir. Rəhmətlik qaynatam deyərdi ki, anamın başı ağrıyırdı. Hər dəfə mənə deyirdi ki, ay bala, o ziyarətdən mənə tütyə gətir. Mən də belə şeylərə inanmadığından ona əhəmiyyət vermirdim. Deyir, bir gün yolum həmin ziyarətgahın yanından düşmüşdü. Həmin qəbirin üstündən bir az torpaq götürdüm, kağıza bükdüm, gətirdim. Arvad onu suya qatıb içdi, onunla da başı sağaldı. Deməli, əsas inamdır. Ora gedənlər inanırlar və şəfa tapırlar.

Söylədi: Abdullayeva Dilşad Soltan qızı, Zaqatala rayonu, Sabunçu kəndi, təvəllüdü 1958, təhsili orta-ixtisas.

HURULEV ZİYARƏTİ

Hurulev ziyarəti bizim rayonda ən böyük ziyarətdi. Deməli, Maxaçqalanın Hurulev kəndinnən bir şeyx olubdu. Adı bilinmədiyinə görə bu şeyxi kəndin adınan çağırırlar. İmam Şamil necə din yolunda vuruşubdu, bu da din yolunda vuruşan adam olub. Vəsiyyət eliyibdi ki, mən qəzavətdə şahid olacam, mən harda basdırılsam, mənə şahid olmuşlar da orda basdırılsın. Gəlib dağlara çatanda bunun başını kəsillər. Kəsik baş Hüseynin başı kimi azan çəkifdi. Yeddi baş olublar bular. Gülüzan binədəki ziyarət var ey, biri odu. Biri də Katexdədi. Olar bir yerdə olubdu. O biriləri bilinmir hardadı. Nəyə, bu şeyxin bədəni qalıbdı dağlarda, başı gəlib su aşağı azan çəkə-çəkə. Bir daş var, ora çatanda dayanıbdı həmin baş. Kəsik başın azan çəkməsi düşmənlərinə də təəccüblü gəlir. İsdıyirlər ki, bu başı aparıb böyüklərinə gösdərsinlər. Yağış yağıbdı, çay daşıbdı, sel gəlibdi. Allah-taala qoymuyubdu həmin baş onların əlinə keçsin. O başı ordan gətirib meşəlikdə daş anbarlarının arasında basdırıblar, hərəməsinə də daş töküblər ki, düşmənlər axtaranda elə bilsin daş anbarıdır. Şeyxin kəsilən başını orda elə gızdədi.

Söylədi: Labazanova Fatma Şəhmer qızı, Balakən rayonu, Mahamalar kəndi, təvəllüdü 1961

Mənim rəhmətdik nənəm danışdı, mən onda balaca uşax idim. Danışdı ki, çay kəsilməmiş bir baş gətirib. Baş indi ziyarətgahın olduğu yerdə bir daşın üstündə durub əvvəl azan çəkib, sonra zikir çalıbdı. Həminn ziyarətə Hürley ziyarəgahı deyilir. Sovet hökuməti dövründə bir kənd sovetimiz vardı. Kənd soveti üç dəfə traxtıran gedər o ziyarətə dağıtmağa. Neçə dəfə gedirsə, traxtır ora yaxın düşə bilmir, qırılıb gəlir. Kənd sovetinin bir oğlu vardı. Bakıdan gələndə avariyyəyə düşübdü, qabaxda oturan ölməyib, onun oğlu arxada oturmuşdu, o ölmüşdü.

Söylədi: Muradova Mominət Ramazan qızı, Balakən rayonu, Mahamalar kəndi, təvəllüdü 1962.

Atam söylüyürdü ki, Əbucahal tayfasından olanlar bir mollaın başını kəsiblər. O baş “la ilahə illallah” deyə-deyə dağın ətəyinə qədər diyirlənib, bir düzənlikdə dayanıbdı. İndi də camaat ordan ötəndə balaca bir daş götürüb “bismillah” deyib ora atır. Xırda-xırda daşlardan böyük bir dağ düzəlib. İndi ora Böyükdaş ziyarəti deyirlər.